

Dokument nr. 8:62

(2003-2004)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Øyvind Vaksdal, Øyvind Korsberg og Per Sandberg

Forslag fra stortingsrepresentantene Øyvind Vaksdal, Øyvind Korsberg og Per Sandberg om en tiltaksplan for bygging av gasskraftverk i Norge med samme krav til CO₂-håndtering som i EU

Til Stortinget

BAKGRUNN

Stortingsflertallet har i lang tid vært opptatt av at det skal bygges gasskraftverk i Norge. Et stort flertall har gang på gang uttrykt utvetydig støtte til at konvensjonelle gasskraftverk må bygges i Norge. Samtidig har det vært uttrykt sterk vilje til å forske på teknologi som reduserer utslippene av skadelige stoffer og klimagasser. Til tross for dette står konsesjonene ubrukt. En underlig situasjon, tatt i betraktning at behovet for økt krafttilgang har blitt større i den perioden som er gått.

Det brukes mange argumenter til å forklare situasjonen. Statsråd Einar Steensnæs i Olje- og energidepartementet hevder konsekvent at:

"Grunnen til at disse konsesjonene ikke er tatt i bruk, er at utbyggerne foreløpig har vurdert at det ikke er tilstrekkelig lønnsomhet i prosjektene." Statsråd Steensnæs i Stortingets spørretime 25. februar 2004.

I den sammenheng vises det som regel til at gassprisene er for høye i forhold til forventningene om fremtidige strømpriser. Dette ble gjentatt av statsråd Steensnæs i Stortingets spørretime 10. mars 2004:

"... lønnsomheten er ikke på plass. Vi ønsker gjennom ulike tiltak å tilrettelegge for gasskraftverk med CO₂-håndtering, det tror vi er den fremtidsrettede og riktige løsningen for Norge å satse på."

Forslagsstillerne har vanskelig for å se at et gasskraftverk med CO₂-håndtering vil bli mer lønnsomt

enn konvensjonelle gasskraftverk. Siden statsråden har sagt at Regjeringen ikke kan gripe inn i investeringsbeslutningen for potensielle utbyggere, så vil man med et slikt krav i realiteten ytterligere vanskeliggjøre bygging av gasskraftverk i Norge.

Forslagsstillerne er av den oppfatning at politisk uvilje og tvetydige signaler i realiteten har satt en stopper for bygging av gasskraftverk i Norge så langt. Blant annet så eksisterer det betydelig politisk usikkerhet vedrørende fremtidige vilkår for de gitte konsesjoner, selv om de i utgangspunktet ikke krever CO₂-håndtering.

Forslagsstillerne reagerer blant annet på at Regjeringen effektivt setter en stopper for å kunne "flytte" konsesjoner fra et sted til et annet (referer statsråd Steensnæs i Stortingets spørretime 5. februar 2003 og 26. februar 2003). Dersom man virkelig ønsker at det skal bygges gasskraftverk, så er geografisk plassering underordnet, så lenge man ikke påfører lokalmiljøet spesielle belastninger. Dersom man over tid får nye plasseringer hvor omkringliggende infrastruktur og næringslivsutvikling sikrer lønnsomhet i et gasskraftverkprosjekt, så bør det ønskes velkommen. Så lenge Regjeringen nekter for dette, så forsvinner troverdighet i olje- og energistatsrådets argument når han forsøker å stille seg positiv til gasskraftverk gjennom utsagn som:

"Regjeringen er positiv til å la de tre konsesjonene som er gitt for konvensjonelle gasskraftverk på både Skogn, Kårstø og Kollsnes, få gå." (Statsråd Steensnæs i Stortingets muntlige spørretime 11. februar 2004).

Til tross for at partiene som utgjør et tydelig flertall på Stortinget gang på gang har uttalt seg meget positivt til bygging av gasskraftverk, så uttaler statsråden seg som om han har støtte fra hele Stortinget, med unntak av Fremskrittspartiet, for Regjeringens strategi. Dette understreket statsråd Steensnæs blant

annet i Stortingets spørretime 11. februar 2004, da han sa at:

"Jeg er glad for at hele Stortinget, minus Fremskrittspartiet, slutter såpass klart opp om Regjeringens strategi." (om bruk av naturgass, inkludert holdningen til gasskraftverk).

Forslagsstillerne mener Regjeringen har misforstått stortingsflertallets holdning til konvensjonelle gasskraftverk. Olje- og energistatsråden har ved flere anledninger insistert på at

"denne statsråden følger til punkt og prikke alt hva det Stortinget som ble valgt i 2001, har bestemt. Framdriften, tiltakene, initiativene er i full overensstemmelse med Stortingets vedtak." (Statsråd Steensnæs i Stortingets spørretime 4. februar 2004).

Statsråden mener bestemt at den eneste grunnen til at gasskraftverk ikke er bygget, er at det ikke er lønnsomt. Statsråden har som nevnt sagt at han er positiv til at de tre konsesjonene som er gitt brukes, men at han ikke kan pålegge selskapene å ta investeringsbeslutninger. Det er derfor viktig at stortingsflertallet tydelig tilkjennegir sine ønsker om gasskraftverk, slik at Regjeringen kan innta en langt mer aktiv holdning overfor gasskraftverk.

Forslagsstillerne viser til at Regjeringen har en langt mer aktiv holdning overfor andre "politisk korrekte" teknologier, slik som vindkraft, hvor de politiske signalene og indirekte økonomiske støtteordninger sikrer en utstrakt utbygging av vindkraftanlegg, selv om kostnadene pr. produsert KW er høyere enn for gasskraft.

Dette illustrerer tydelig at det politiske flertallet kan påvirke investeringsbeslutninger innen energisektoren. I Stortingets spørretime 25. februar 2004 understreket statsråden nettopp det da han sa følgende vedrørende rammevilkårene for vindkraft:

"Intensjonen er at myndighetenes ulike rammebetingelser og våre naturgitte forutsetninger for vindkraftproduksjon skal bidra til at aktørene finner vindkraftprosjektene så interessante at de besluttes utbygget i det omfang myndighetene har satt som mål."

Og

"De fleste vindkraftprosjekter er avhengig av økonomiske virkemidler for å bli realisert. Støtteordningene er utformet på en slik måte av hvert prosjekt skal motta lavest mulig støtte, men allikevel tilstrekkelig til at prosjektet blir lønnsomt."

Statsråd Steensnæs har selv uttalt at tilsvarende styringssignaler vedrørende gasskraftverk ikke er gitt fra Stortinget, og man kan anta at Regjeringen derfor bevisst har unngått en like aktiv gasskraftpolitikk som vindkraftpolitikk fordi

"Stortinget har ikke på samme måte noen målsetting for bygging av gasskraftverk. Selskapene som er involvert i gasskraftprosjekter, må derfor på fritt grunnlag vurdere lønnsomheten for disse." (Statsråd Steensnæs i Stortingets spørretime 25. februar 2004).

Dette illustrerer en av svakhetene i dagens energipolitikk. Frem til slutten av 1980-tallet satset myndighetene stort på kraftutbygging. Politiske prioriteringer gjorde Norge bortimot ensidig avhengig av vannkraft for strømproduksjon. Dette har samtidig gjort landet spesielt utsatt for meteorologiske forhold, noe som innebærer en viss risiko for leveringsikkerhet og prissvingninger. Denne risikoen har blitt større i tiden etter liberaliseringen av kraftmarkedet, fordi kraftbalansen har blitt meget stram. Mens veksten i forbruket har steget med ca. 1,5 pst. pr. år, har det knapt vært vekst i kraftproduksjonen. Etter kraftmarkedsreformen har det vært få investeringer i ny kraft. Forslagsstillerne registrerer at Regjeringen i St.meld. nr. 18 (2003-2004) om forsyningssikkerhet, til stadighet beskriver virkeligheten rundt den norske avhengigheten av vannkraft, uten at det fremmes forslag av betydning som reduserer avhengigheten av kraftproduksjon som avhenger av klimatiske forhold. Det satses som nevnt betydelige ressurser fra statens side på vindkraft, mens annen mer stabil energiproduksjon, slik som gasskraft, blir liggende urørt. Og det til tross for at den både utnytter norske råvarer, norsk teknologi og øker norsk verdiskapning. Gasskraft ville både bedret vår kraftbalanse betydelig, samt redusert kraftforsyningsrisikoen ved tørrår, fordi gasskraftverkene har meget forutsigbar produksjon fra årstid til årstid.

Hensikten med dette forslaget er som nevnt å gi tydelige signaler til Regjeringen om at man skal legge til rette for å bygge konvensjonelle gasskraftverk. Dette er som nevnt et ønske som har hatt betydelig politisk støtte tidligere. Forslagsstillerne mener at statsråden har misforstått stortingsflertallets ønsker hva gjelder gasskraftverk, og Stortinget bør derfor gi et nytt og klart signal til Regjeringen og utbyggere av gasskraftverk om at gasskraftverk er nødvendig og ønsket i Norge.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen innen 2004 fremme en tiltaksplan for bygging av gasskraftverk med samme krav til CO₂-håndtering som i EU.